

17de VERGADERING. — 13 NOVEMBER 1936.

Mededeeling van ingekomen stukken. — Verslagen uitgebracht. — Benoeming van rapporteurs.

17DE VERGADERING.**VERGADERING VAN VRIJDAG 13 NOVEMBER 1936.**

(Bijeenroepingsuur 1 namiddag.)

Ingekomen: 1°. een bericht van een lid; 2°. een Regeeringsmissive; 3°. verzoekschriften; 4°. een verklaring van adhaesie; 5°. drukwerken. — Verslagen uitgebracht door begrotingscommissiën. — Mededeeling van de benoeming van rapporteurs voor ontwerpen van wet. — Benoeming van een Commissie van Rapporteurs. — Behandeling en aanneming van een aantal ontwerpen van wet, o.a. die tot goedkeuring van het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana en tot naturalisatie van Z.D.H. Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. — Algemeene beraadslagingen over de Rijksbegroting voor 1937.

Voorzitter: de heer Aalberse.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 82 leden, te weten:

de heeren van Dijken, Louwes, Krol, Coops, van Baren, van Kempen, Teulings, Moller, Suring, Schwartz, van Boetzelaer van Dubbeldam, Hiemstra, Wielinga, van Braambeek, van der Putt, Kampschöer, Drop, Truijen, Wendelaar, van der Heide, IJzerman, Goseling, Bierema, Vliegen, van Koeverden, Albarda, van Dijk, van Poll, K. ter Laan, Ebels, J. ter Laan, Smeenk, van der Waerden, Rutgers van Rozenburg, Weitkamp, Steinmetz, van Zadelhoff, van de Bilt, van Dis, Krijger, Groen, van der Weijden, Schouten, van der Zaal, Drees, Joekes, Donker, mejuffrouw Meijer, de heeren Tilanus, Loerakker, van Dobben de Bruyn, van den Tempel, Cramer, Bongaerts, Zijlstra, van Houten, mevrouw Bakker—Nort, de heeren Schilthuis, Lovink, Amelink, Drosen, Terpstra, Stumpel, IJsselmuiden, Schaepman, Thijssen, de Geer, Engels, Westerman, van den Brule, Wijnkoop, Lingbeek, Hermans, Kooiman, Schalker, Arts, Sneevliet, Cohen, van Voorst tot Voorst, Kersten, Vos,

en alle heeren Ministers.

De **Voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen:

1°. een bericht van mevrouw de Vries—Bruins, dat zij wegens een vergadering elders verhinderd is de vergadering bij te wonen.

Dit bericht wordt voor kennisgeving aangenomen;

2°. een missive van den Minister van Buitenlandsche Zaken, ten geleide van den tekst eener notawisseling tusschen Harer Majesteits Gezant te Parijs en den Franschen Minister van Buitenlandsche Zaken dd. 22 October jl., betreffende de verlenging van de contingentteeringsovereenkomst tusschen Nederland en Frankrijk voor het 4de kwartaal 1936.

Deze missive is reeds gedrukt en rondgedeeld; de daarbij ingezonden stukken zijn nedergelegd ter griffie, ter vrouwelijke kennisneming door de leden;

Handelingen der Staten-Generaal. — 1936—1937. — II.

(Voorzitter.)

3°. de volgende verzoekschriften:

een, betreffende het ontwerp van wet tot herberekening van de Indische pensioenen, van:

den voorzitter en den secretaris namens den Koninklijken Bond „Bendor” (van gepensioneerde en eervol ontslagen militaire officieren van Moederland en Koloniën en hunne weduwen), te 's Gravenhage;

een, van P. Dissel, gedetineerd in het huis van bewaring te 's Gravenhage, houdende verzoek te willen bevorderen, dat hij uit voor-arrest wordt ontslagen en een strafvervolgning wordt ingesteld tegen diegenen, die hem in voor-arrest doen houden.

Deze adressen zullen worden gezonden aan de betrokken commissiën;

4°. een verklaring van adhaesie aan het adres van den voorzitter en den secretaris namens het bestuur der Landelijke Federatie ter Behartiging van het Ziekenfondswezen, te Utrecht, betreffende het ontwerp van wet tot regeling der ziekenverzorging, van den voorzitter namens de afdeling Laren-Blaricum van de Revolutionnair-Socialistische Arbeiders Partij, te Laren (N.-H.).

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen;

5°. van den Minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, de laatstverschenen afleveringen en aanvullingsbladen van het *Bulletin International des Douanes*.

Deze drukwerken zullen worden geplaatst in de boekery der Kamer.

De **Voorzitter**: Voorts deel ik aan de Kamer mede, dat de verslagen gereed en reeds gedrukt en rondgedeeld zijn, van:

de begrotingscommissiën voor de ontwerpen van wet:

Vaststelling van hoofdstuk V der Rijksbegroting voor het dienstjaar 1937 (2);

Vaststelling van de begroting van de Staatsmijnen in Limburg voor het dienstjaar 1937 (2 P);

Wijziging en verhooging van het dertiende hoofdstuk der Rijksbegroting voor het dienstjaar 1936 (Defensieuitgaven Nederlandsch-Indië) (115);

Wijziging en verhooging van het dertiende hoofdstuk der Rijksbegroting voor het dienstjaar 1936 (201).

Verder deel ik mede, dat door de afdelingen zijn benoemd tot rapporteurs voor de ontwerpen van wet:

Verlenging van de termijnen, vastgesteld in eenige wetten betreffende het lager onderwijs (220);

Onteigening van perceelen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor en ten behoeve van den bouw van een nieuw raadhuis voor de gemeente *Amsterdam* en de uitvoering van daarmede verband houdende werken (211);

Regeling van den invoer van veekoeken (219);

Regeling van den invoer van toiletzeep (222);

Regeling van den invoer van triplex en multiplex (223);

Regeling van den invoer van metalen schepwerk (224);

Regeling van den invoer van naadlooze buizen (232);

Naturalisatie van J. H. A. van den Booren en 20 anderen (212);

Naturalisatie van W. K. E. Borchers en 20 anderen (213);

Naturalisatie van E. Th. Gelber en 20 anderen (216);

Naturalisatie van P. Behrend en 20 anderen (217);

Naturalisatie van L. J. Asperslag en 20 anderen (236),

de heeren van Dijken, Suring, Moller (tevens voorzitter der commissie), Zijlstra en Wielinga;

(Voorzitter.)

Wijziging van de grens tusschen de gemeenten Kapelle en Schore (208);

Wijziging van de grens tusschen de gemeenten Goor en Markelo (209);

Bekrachtiging van overeenkomsten betreffende naastingsprijzen van twee locaalspoorwegen (233);

Goedkeuring van het op 15 Mei 1936 te 's Gravenhage tusschen Nederland en België gesloten verdrag betreffende den onderstand en de terugleiding van behoeftigen (229);

Goedkeuring van de overeenkomst van ruiling van domeingrond in de boschwachterij Sleenerzand met de familie Hoekman (230),

de heeren Krijger, Wendelaar, IJsselmuiden, Drees (tevens voorzitter der commissie) en K. ter Laan.

Overeenkomstig mijn te kennen gegeven voornemen stel ik voor, de Commissie van Rapporteurs voor het ontwerp van wet tot wijziging van de Lager-onderwijswet 1920 (234) vóór het afdeelingsonderzoek van het ontwerp te benoemen.

Daartoe wordt besloten.

De **Voorzitter**: Aangezien blijkt, dat de Kamer de keuze van de rapporteurs niet aan zich wenscht te houden, worden door mij tot leden der Commissie van Rapporteurs benoemd de heeren Suring, Tilanus, Thijssen, van Dijken en Coops.

Ik stel voor, mij te machtigen de rapporteurs, voor zooveel noodig, over de afdelingen te verdeelen.

Daartoe wordt besloten.

De **Voorzitter**: Voor den duur van het afdeelingsonderzoek van het ontwerp van wet zal de heer Thijssen zitting hebben in de 3de afdeling en de heer Coops in de 5de afdeling.

Aan de orde is de behandeling van de volgende ontwerpen van wet:

I. Goedkeuring van het huwelijk van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en regeling van de toelating van getuigen bij de voltrekking van dit huwelijk, alsmede van eenige gevolgen van deze echtverbintenis (227);

II. Naturalisatie van Zijne Doorluchtige Hoogheid Prins Bernhard Leopold Frederik Everhard Julius Coert Karel Godfried Pieter van Lippe-Biesterfeld en regeling van eenige gevolgen dier naturalisatie (228);

III. Wijziging van het achtste hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1936 (Uitzending van personeel van Nederland naar Nederlandsch-Indië) (182);

IV. Wijziging van de Wet van den 29sten Juni 1925, betreffende maatregelen en werken noodig tot voorziening in de belangen van de landsverdediging in verband met de afsluiting en droogmaking van de Zuiderzee (Staatsblad nr. 306) (86);

V. Vaststelling van de begrooting van inkomsten en uitgaven van het Fonds voor de uitvoering van de Tiendwet 1907 (Staatsblad n°. 222), voor het dienstjaar 1937 (2 A);

VI. Vaststelling van de begrooting van het Staatsmuntbedrijf voor het dienstjaar 1937 (2 M);

VII. Begrooting van inkomsten en uitgaven van het gemeentefonds voor het begrotingsjaar 1937/1938 (2 H);

VIII. Vaststelling van de begrooting van de ontvangsten en uitgaven van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds voor het dienstjaar 1937 (2 B);

IX. Wijziging en verhooging van de begrooting van de Ontvangsten en Uitgaven van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds voor het dienstjaar 1936 (183);

(Voorzitter e. a.)

X. Vaststelling van de begrooting van het Staatsbedrijf der Algemeene Landsdrukkerij voor het dienstjaar 1937 (2 K);

XI. Wijziging en verhooging van het vijfde hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1935 (91).

Deze ontwerpen van wet worden achtereenvolgens, telkens zonder beraadslaging en na goedkeuring der onderdeelen, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de **conclusie** van het verslag der Commissie omtrent het Verslag van den staat van het onderwijs in 1935 (162).

Deze conclusie wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de volgende ontwerpen van wet:

I. Wijziging van de begrooting van de Staatsmijnen in Limburg voor het dienstjaar 1935 (202);

II. Wijziging en verhooging van de begrooting van uitgaven van het Zuiderzeefonds voor het dienstjaar 1935 (207);

III. Wijziging en verhooging van het tiende Hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1935 (99);

IV. Maatregelen tot het verkrijgen van juiste economische statistieken (106).

Deze ontwerpen van wet worden achtereenvolgens, telkens zonder beraadslaging en na goedkeuring der onderdeelen, zonder hoofdelijke stemming aangenomen;

V. Goedkeuring van het op 9 April 1936 te 's-Gravenhage tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Polen gesloten Tarifverdrag (113).

Over dit ontwerp van wet wordt geen algemeene beraadslaging gevoerd.

De artikelen 1 tot en met 3 en de beweegreden van het ontwerp van wet worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De **Voorzitter**: Mag ik thans het oordeel over het ontwerp van wet vernemen van de vaste Commissie voor overleg met de Regeering in zake handelspolitieke aangelegenheden?

De heer **Schouten**, voorzitter van de vaste Commissie voor overleg met de Regeering omtrent handelspolitieke aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter! De commissie adviseert tot aanneming van het ontwerp van wet.

Het ontwerp van wet wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen;

VI. Goedkeuring van het ontwerp-verdrag betreffende den arbeid van vrouwen bij ondergrondse werken in alle soorten mijnen (Genève 1935);

Voorbehoud der bevoegdheid tot toetreding tot het ontwerp-verdrag betreffende het instellen van een internationaal stelsel van behoud van aanspraken en verkregen rechten, voortvloeiende uit de ouderdoms- en invaliditeits- en de weduwen- en weezenverzekering (Genève 1935) (117).

Deze ontwerpen van wet worden achtereenvolgens, telkens zonder beraadslaging en na goedkeuring der onderdeelen, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de **conclusie** van het verslag der vaste Commissie voor overleg met de Regeering in zake handelspolitieke aangelegenheden omtrent de Overeenkomst tus-